

GODKENDT REFERAT - ÅBENT

20.NOVEMBER 2015

Forum Bestyrelsesmøde nr. 80

REKTORSEKRETARIATET

Møde afholdt: 27. okt. 2015 kl 13.00 – 17.00

NØRREGADE 10

Sted: SCIENCE, Bülowsvej 17, Frederiksberg, lokale A-131
(Hovedbygning 1. sal)

1017 KØBENHAVN K

Referent: Steen Ulrich, Nele Høgsbro

DIR 35322602

MOB 29639167

Til stede:

Nele.Hoegsbro@adm.ku.dk

Formand Nils Strandberg Pedersen, Peter Gæmelke, Anja C. Andersen, Gwen Gruner-Widding, Jannik Johansen, Joan Sonne Lykkeaa, Kari Melby, Søren Axel Petersen, Leif Søndergaard, Mads Krogsgaard Thomsen.

REF: NELH

Kari Melby gik kl. 16.20.

Afbud: Sine Sunesen.

Daglig ledelse: Rektor Ralf Hemmingsen, prorektor for forskning og innovation Thomas Bjørnholm, prorektor for uddannelse Lykke Friis, universitetsdirektør Jesper Olesen.

Sekretariat: Steen Ulrich, Nele Høgsbro.

Gæster:

Pkt. 3: Rigsrevisor Lone Strøm og kontorchef Tina Møllerup Laigaard fra Rigsrevisionen samt vicedirektør for Koncern-økonomi Thomas Vind, budgetchef Malene Kjærsgaard og regnskabschef Tine Mathiesen.

Pkt. 4-5: Vicedirektør for Koncern-økonomi Thomas Vind, budgetchef Malene Kjærsgaard og regnskabschef Tine Mathiesen, vicedirektør for

kommunikation Jasper Steen Winkel og vicedirektør for Campus Service Anders Boe Hauggaard-Nielsen.

SIDE 2 AF 9

Pkt. 6: Vicedirektør for Campus Service Anders Boe Hauggaard-Nielsen.

Pkt. 8b: Vicedirektør for Koncern-økonomi Thomas Vind

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden

Bestyrelsen godkendte dagsordenen.

2. Godkendelse og underskrivelse af referat af bestyrelsesmøde d. 4. juni 2015 og 14. og 15. sep. 2015

Bestyrelsen godkendte og underskrev de fremlagte referater.

På forespørgsel i forbindelse med drøftelserne om investeringsprofil på det ekstraordinære bestyrelsesmøde d. 15. sep. 2015, oplyste universitetsdirektøren, at der kommer et oplæg vedr. profilen af KU's investeringsportefølje til bestyrelsens godkendelse i det nye år (2016).

3. Orientering: Rigsrevisionens perspektiver på revision af offentlige midler v/ rigsrevisor Lone Strøm samt Rigsrevisionens Beretning nr. 20/2014 om indkøb på videregående uddannelsesinstitutioner

Bestyrelsesformanden bød velkommen til rigsrevisor Lone Strøm og kontorchef Tina Møller Laigaard fra Rigsrevisionen (RR).

Lone Strøm holdt oplæg med udgangspunkt i de slides, bestyrelsen også på forhånd havde fået udsendt, omkring RR's rolle som revisor for selvejende uddannelsesinstitutioner.

Baggrunden for RR's rundtur til universiteterne var en forudgående tilsvarende rundtur hos SOV'erne (Særlige Offentlige Virksomheder som bl.a. DR og DSB), hvor der havde været en efterspørgsel efter mere viden om, hvilken rolle RR spiller i deres revision, når man som offentlig, selvejende virksomhed/organisation står uden for statsregnskabet. Universiteterne er også selvejende, og RR har derfor besluttet at tilbyde samme orientering til universitetsbestyrelserne.

Formålet med RR's revision er at understøtte den parlamentariske kontrol med offentlige midler, styrke offentlighedens indsigt med forvaltningen samt sikre ansvarlighed i forvaltningen og bidrage med ny indsigt og anbefalinger på baggrund af revisionen

For at sikre parlamentarisk, men upartisk, kontrol med RR, er indskudt en særlig ordning med seks statsrevisorer, der er udpeget af folketinget på

tværs af partiskel (pt er statsrevisorerne fra hhv. SF, DF, RV, S, K og V). De sidder for en 4 årig periode, uafhængigt af valgperioderne.

Statsrevisorerne kan anmode om en undersøgelse af et bestemt område (i 2015 er ¼ af RR's 27 beretninger bestilt af statsrevisorerne).

Statsrevisorerne kommer med en udtalelse om alle RR's beretninger, men i disse indgår fx KU's revisionsrapport kun, hvis RR har bemærkninger som vurderes at skulle indgå i den videre orientering og beretning til statsrevisorerne.

Siden universiteterne blev selvejende, har KU's institutionsrevisor (pt. Deloitte) udført revisionen på vegne af RR, selvfølgelig i tæt samarbejde.

RR foretager temabaseret forvaltningsrevision og kigger lige nu på emner som implementering af studietidsmodellen og fremdriftsreformen samt dimensioneringsområdet, ligesom akkrediteringsområdet og evt. taxameterreform kan blive relevante emner. Ved nye politiske initiativer er RR altid opmærksomme på "risikobilledet" i forhold til om initiativerne fungerer efter hensigten. Emnerne for RR's temabaserede revision har som udgangspunkt en økonomisk dimension, men kan godt også være af mere kvalitativ karakter.

De tværgående beretninger, fx beretning om statens indkøb, giver mulighed for dybere indsigt i det konkrete område og mulighed for erfaringsudveksling på tværs, fx ved at samle de forskellige institutioner til gå-hjemmøder, afholdt af RR. På forespørgsel tilkendegav RR at man vil overveje om de tværgående beretninger i fremtiden kan suppleres af et individuelt brev til hver enkelt organisation.

RR beslutter temaerne for forvaltningsrevision på egen foranledning.

På forespørgsel oplyste RR, at der altid foretages en vurdering/afvejning af samfunds- og økonomisk nytte i de konkrete anbefalinger – fx på indkøbsområdet – i beretningerne.

Bestyrelsen takkede for oplægget og tog orienteringen til efterretning.

4. Godkendelse: Kvartalsrapportering Q2 – 2015

Universitetsdirektøren gennemgik Q2, og konstaterede, at den overordnet viser, at KU er på rette spor i forhold til budget 2015 og den nødvendige opbremsning (aktuelt på konkrete vedligeholdelsesprojekter og centrale IT-projekter), for ikke at øge det samlede budgetterede forventede underskud på 170 mio. kr. Indikationerne for Q3 peger i samme retning. Det er væsentligt, at signalere, at det formindskede underskud, der ses med Q2 og forventeligt også vil ses videre frem, er en konsekvens af en bevidst opbremsning og ikke skyldes manglende styring, tværtimod.

Universitetsdirektøren oplyste, at justeringen af prognoserne for lønudviklingen for TAP-AS og TAP-FU skyldes en teknikalitet, nemlig at nogle TAP-medarbejdere på SCIENCE og SUND hidtil ikke har været registreret i deres korrekte kategori/lønkode (dvs. registreret som TAP-AS, når det skulle have været TAP-FU). Den igangværende oprydningsrunde vil slå igennem i de kommende kvartalsrapporter og derefter vil tallene fremadrettet blive sammenlignelige.

Prorektor for forskning og innovation oplyste, at de markante udsving i tabel 7 over udvikling i eksterne kilder ikke er unaturlige, idet oversigten viser udviklingen i hjemtaget, som løbende fluktuerer ganske meget qua ”fødekæden” med udsving i bevillingsbrev/tilsagn hen over et år. Selve forbruget er konstant.

Universitetsdirektøren oplyste, at STÅ-prognoserne i kommende Q3 tegner mere positive end i Q2.

Bestyrelsen anmodede om at få tilsendt Q3 elektronisk, så snart denne foreligger, samt anmodede om, at kommende møder så vidt muligt tilrettelægges ud fra kvartalsrapporternes færdiggørelse.

Bestyrelsen godkendte Q2 2015.

5. KU's økonomi 2016-2019

a. Orientering: Hovedretning for budget 2016 og rammerne for 2016-19

Universitetsdirektøren gennemgik hovedretningen for budget 2016. Besparelsscenarioet er ikke ændret væsentligt siden bestyrelsens drøftelse på det ekstraordinære møde d. 15. sep. 2015. Besparelserne kan deles op i tre forskellige lag; 2 % årligt for uddannelsesinstitutionerne over de næste fire år, dvs. 8 % i alt, 2 % i omprioriteringsbidrag samt annulleringen i finansloven af de 70 mio. kr. i huslejetilskud direkte til KU. Derudover vil der blive skåret i Det Frie Forskningsråds og Innovationsfondens bevillinger – den endelige fordeling afventer forhandlingerne om forskningsreserven. På baggrund af 2014-tal, hvor KU's samlede andel af de offentligt konkurrenceudsatte midler var ca. 25 % i gennemsnit, står KU til at miste ca. 250 mio.kr. (75 mio.kr. i overhead). Derudover er der en betydelig risiko for, at det forhøjede taxameter (takst 1 på de ”tørre” uddannelser) ikke fastholdes i fremtiden, ligesom en eventuel kommende taxameterreform kan give negative økonomiske konsekvenser.

Den samlede nøjagtige besparelse er stadig forbundet med usikkerhed, da finansloven – og dermed de helt konkrete tal på besparelserne - ikke er vedtaget. KU's beregninger for dette indtægtsgrundlag viser på nuværende

tidspunkt, at universitetet frem mod 2019 samlet kan risikere at skulle spare 600-800 mio.kr.

SIDE 5 AF 9

For at imødegå de mange krav om besparelser og beskytte KU's kerneaktiviteter, der på både forskning og uddannelse har en lang økonomisk tidshorisont (gælder både uddannelsesforløb og etablering/udvikling af forskningsområder og gennemførelse af konkrete forskningsprojekter) bedst muligt, vurderer ledelsen, at der allerede nu skal spares omkring 300 mio.kr. i budget 2016 samt yderligere ca. 200 mio. kr. over de kommende fire år.

Rektor uddybte, at en del af denne besparelse er planlagt til primo 2016. For i videst muligt omfang at beskytte kerneaktiviteterne, indgår både en plan for disponering af egenkapitalen og en spareplan: Det i BO-årene planlagte træk på egenkapitalen for 2016 på max 200 mio. kr. fastholdes, men bruges nu som økonomisk "redningskrans" i stedet for at bruges til at stimulere særlige områder. Anvendelsen af egenkapitalen skifter således karakter og trækkes ophører helt fra og med 2017 (0-træk), hvorefter det forventes at der fra og med 2018 kan og bør føres midler tilbage til egenkapitalen, hvor sigtepunktet fortsat er, at den fleksible egenkapital skal udgøre ca. 7,5 % af omsætningen. De 300 mio. kr. besparelser tænkes delt ligeligt op i besparelser på hhv. administration og kerneaktiviteterne. Halvdelen af de 150 mio.kr. i administrative besparelser vil blive udmøntet på de centrale konti og KU's fællesadministration. Med hensyn til de øvrige 150 mio.kr. overvejes en tilbageholdenhed på ph.d. området, måske med en nedskæring på op til 10-12 % af optaget, der kan give en besparelse på ca. 100 mio.kr.. Spareplanerne vil have konsekvenser for den administrative understøttelse og service og med beskæringen af ph.d.-området samt i mindre omfang kerneydelserne i øvrigt, også give et forskningsmæssigt værditab, vurderede rektor.

Der er allerede nu indført kvalificeret stillingsstop, og det vil blive forsøgt at indføre institutionel mulighed for fratrædelsesordninger kort efter nytår.

Bestyrelsen beklagede dybt de udmeldte besparelser og særligt det kritisable politiske forløb omkring annulleringen af de 70 mio.kr. i finansloven.

Med den konklusion, at universitetets kerneværdier og -aktiviteter er forskning og uddannelse, tog bestyrelsen orienteringen til efterretning. Formanden konkluderede på baggrund af bestyrelsens drøftelser og udtrykte bekymringer, at ledelsen, med de fremlagte tilpasningskriterier og ramme for udmøntning af besparelserne, har mandat til at arbejde videre med udarbejdelsen af et forslag til budget 2016, som vil blive fremlagt og behandlet på decembermødet.

- a. **Godkendelse: rammerne for KU's egenkapital i de kommende år**

Universitetsdirektøren redegjorde for egenkapitalens komplicerede sammensætning [slides vist på mødet er vedlagt referatet]. Egenkapitalen er et regnskabsbegreb, der viser balancen mellem institutionens passiver og aktiver. Den kan opdeles i hhv. frie midler, dvs. den såkaldte ”fleksible kapital”, og bundne midler, i den såkaldte ”tekniske kapital”.

Stigningen i egenkapitalen i 2015 skyldes i stigning i den tekniske kapital, dvs. ikke i de frie midler.

Ledelsens vurdering er, at KU’s langsigtede mål for den fleksible egenkapital bør ligge på 7,5 % af omsætningen for at bidrage til sikring af universitetets kerneaktiviteter, i kritiske perioder. De 7,5 % svarer til det niveau, som tidligere er blevet godkendt af bestyrelsen. I år ligger KU under de 7,5 % og der er ikke en rigid målsætning om at ligge på præcis 7,5 % hvert eneste år.

Prognoserne for udviklingen i egenkapitalen viser med fakulteternes indmeldinger (vel at mærke før regeringen fremsatte sit forslag til finanslov 2016) allerede fra 2018 en negativ fleksibel egenkapital, hvis man vælger at følge alle fakulteternes ønsker til træk på den fleksible egenkapital.

Pga. egenkapitalens komplicerede sammensætning, vil nogle fakulteter opfatte dele af egenkapitalen som deres egen disponible opsparing. Det er det ikke. Det er en ledelses- og bestyrelsesbeslutning, hvordan der skal disponeres over de samlede midler. Men sammenholdt med forventningen til den økonomiske udvikling – dvs. inden regeringens besparelsesudmeldinger – har fakulteternes indmeldinger til ønsket forbrug været urealistisk høje og gør derved problemstillingerne omkring opbremsning større, også hvad angår ønskerne til flytteomkostninger, der skal bringes væsentligt ned. Udfordringerne på de enkelte fakulteter er ikke ens – SUND vil fx blive ramt mere på nedgang i eksterne midler end HUM, der til gengæld vil rammes af en evt. fremtidig nedgang i taxameter (takst 1) – men summen af de økonomiske udfordringer er betragtelig. Udover de konkrete lokale og centrale spareplaner, vil der også blive set på fakulteternes incitamentter til opsparing.

KU står således i situation, hvor der skal fortages et mentalt og konkret paradigmeskift i forhold til egenkapitalens brug; hidtil er den blevet brugt til at understøtte en aktiv udvikling i uddannelse og forskning og matche udviklingen i indtægterne, og nu skal den bruges til at beskytte kerneområderne mod forringelser samt fungere som et styringsinstrument ift. fluktuationer i indtægter og udgifter. Ledelsen foreslår, som nævnt tidligere, at der i 2016 trækkes indtil 200 mio. kr. Effekten af spareplanen på især lønområdet 2016 slår først igennem i 2017.

Rektor understregede, at man i processen mod opbygning af de 7,5 % over de kommende år, hvor der fra 2018 planlægges tilbageførsel af de penge,

der bruges i 2016, vil vurdere den konkrete økonomiske situation i forhold til størrelse på genopbygning af egenkapital i det konkrete år.

Bestyrelsen takkede for gennemgangen og erklærede sig enig i ledelsens fremlagte rammer for træk på egenkapitalen og rationale omkring beskyttelse af kerneområderne.

På decembermødet vil ledelsen fremlægge en vurdering af, hvilke konsekvenser, besparelserne kan afstedkomme. I budgetmateriale vil også fremgå en oversigt over fakulteternes ønsker til forbrug af opsparing.

Bestyrelsen godkendte rammerne for den foreslåede udvikling i trækket på egenkapitalen, således at der i de kommende år styres efter at den fleksible egenkapital kommer op på 7,5 %.

6. Orientering: Årlig redegørelse om bygningsområdet på KU – åben og lukket del

Universitetsdirektøren orienterede i henhold til det udsendte materiale, med størst fokus på den lukkede del, hvor der pt. pågår en række fortrolige sager omkring nuværende byggesager og dialog med uddannelses- og transportministeriet om udarbejdelse af aktstykker vedr. bygningsområdet.

Vedr. ansøgning om bygningssejle, kendes udfaldet endnu ikke.

I forlængelse af de seneste års projektfordyrelser, overvejes det om KU fremover skal sætte egen usikkerhedsprocent på byggeområderne.

Mødet blev lukket under den fortrolige del.

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

6. Bestyrelsens selvevaluering 2015 samt godkendelse af justering af bestyrelsens forretningsorden – fortroligt

Direktion og sekretariat forlod lokalet under den fortrolige behandling af bestyrelsens selvevaluering.

Under behandling af justering af forretningsorden (FO) deltog sekretariatet.

De foreslåede ændringer i det udsendte materiale var af mindre substantiel karakter, og bestyrelsen meddelte sekretariatet, at man i forbindelse med selvevalueringen havde drøftet ønsker til FO af mere substantiel karakter. Bestyrelsesformanden har på den baggrund bedt sekretariatet forberede drøftelse og behandling af disse på mødet d. 8. december d.å.

7. Orientering fra direktionen

a. Mundtlig orientering om taxameterreform

Prorektor for uddannelse orienterede. D. 2. okt. 2015 offentliggjorde uddannelsesministeriet den længe ventede Deloitte-rapport ”Omkostningsanalysen af de videregående uddannelser”, og den viser overordnet, at det er vanskeligt at gøre uddannelsesomkostningerne op, men også at uddannelserne helt generelt er underfinansierede. Det var muligvis ikke den konklusion, man fra politisk side forventede og der er nu lanceret et ministerinitieret nyt analysearbejde, der skal føre frem til en taxameterreform der formentlig og afhængig af de politiske forhandlinger kan træde i kraft i 2018. Ifølge ministerens udmeldinger skal det være et trebenet taxameter, der har fokus på kvalitet, beskæftigelse og regionalisering. KU’s ledelse følger sagen tæt.

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

b. Orientering om universitetshospitalernes omkostningsstruktur

Prorektor for uddannelse og universitetsdirektøren orienterede. KU har sammen med AU i forlængelse af Deloitte’s omkostningsanalyse i et rektorbrev meldt klart ud til ministerium og styrelse omkring den kritiske situation på klinikområdet pga. de lave kliniktaxametre.

KU vil nu arbejde for at de kliniske for dyrlæge- og tandlægestudiet taxametre bliver øget i forbindelse med en kommende taxameterreform.

Sideløbende vil det blive nødvendigt at se på strukturen for det omkostningstunge hospitalsområde, bl.a. i forhold til de internationale akkrediteringskrav, der tilsiger, at der skal være døgnåbent.

Rektor bemærkede, at dette var en midtvejsstatus til bestyrelsen og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet arbejder videre med området jf ovenfor beskrevet, i to spor.

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

c. Mundtlig orientering om akkreditering på Det Juridiske Fakultet (JUR) [Pkt. ikke på udsendt dagsorden]

Prorektor for uddannelse orienterede kort. JUR’s ledelse har på baggrund af Akkrediteringsrådets tildeling d. 24. sep. 2015 af en betinget positiv akkreditering på BA og en positiv akkreditering på KA, udarbejdet en plan for, hvordan JUR opnår positiv genakkreditering i 2017. Handlingsplanen, med en lang række konkrete tiltag, er i gang med at blive implementeret, bl.a. på undervisnings- og vejledningsområdet, hvor VIP’ernes bidrag til den samlede undervisning forøges markant.

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

8. Orientering fra bestyrelsesformanden

Bestyrelsesformandens orientering om bygningsagerne blev taget under pkt. 6.

SIDE 9 AF 9

9. Meddelelser

Bestyrelsesformanden orienterede i henhold til udsendt arrangementsliste.

10. Evt.

Intet nævnt.

Kl. 16.45-17.00: Bestyrelsens kvarter – fortroligt

Bestyrelses kvarter blev taget i forlængelse af bestyrelsens selvevaluering.

Mødet sluttede kl. 17.30. Næste ordinære bestyrelsesmøde finder sted d. 8. dec. 2015 kl. 9.15-17.00.